

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

**СТУДЕНТСЬКА
СПОРТИВНА НАУКА – 2014**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
IV студентської науково-практичної конференції**

27 травня 2014 р.

**Житомир
Вид-во «Рута»
2014**

УДК 796:378
ББК 75:74.58
С 88

*Рекомендовано до друку вченого радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 12 від 27 червня 2014 р.)*

Рецензенти:

Арзютов Г.М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичного виховання і єдиноборств НПУ ім. М.П. Драгоманова;

Свиридюк В.З. – доктор медичних наук, професор, проректор з наукової роботи Житомирського інституту медсеситринства;

Левківський М.В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Житомирського державного університету ім. Івана Франка.

Студентська спортивна наука – 2014: збірник наукових праць IV студентської науково-практичної конференції. – Житомир: Вид-во «Рута», 2014. – 170 с.

У збірнику подаються результати теоретичних, прикладних та науково-методичних досліджень магістрантів і студентів із широкого спектру питань фізичної культури і спорту. Видання розраховане на студентів, магістрантів та викладачів фізичного виховання.

Редакційна колегія:

Сейко Наталія Андріївна – проректор з наукової роботи ЖДУ імені Івана Франка, д.п.н., професор;

Вискущенко Андрій Петрович – проректор з навчально-методичної та виховної роботи, к.б. н., доцент;

Кутек Тамара Борисівна – декан факультету фізичного виховання і спорту, к.н. з фіз. вих. і спорту, доцент;

Ахметов Рустам Фагимович – зав. кафедри теорії і методики фізичного виховання, д.н. з фіз. вих. і спорту, професор;

Грибан Григорій Петрович – зав. каф. фізичного виховання та рекреації, д.п.н., доцент;

Яворська Тетяна Євгенівна – зав. кафедри олімпійського і професійного спорту, к.н. з фіз. вих. і спорту;

Корнійчук Наталія Миколаївна – зав. каф. медико-біологічних основ фізичного виховання та спорту, к. біолог. н., доцент;

Крук Микола Зенонович – доцент каф. фізичного виховання та рекреації, к.п.н., доцент;

Вовченко Інна Іванівна – доцент каф. теорії і методики фізичного виховання, к.н. з фіз. вих. і спорту;

Романчук Віктор Миколайович – професор кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту ННП ЖВІ ДУТ, к.н. з фіз. вих. і спорту, професор.

Шаверський В.К. – каф. олімпійського і професійного спорту, к.н. з фіз. вих. і спорту

***Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів,
власних імен та інші відомості відповідають автори публікацій.
Думка редакції може не збігатися з думкою авторів.***

ЗМІСТ

<i>Батирєва А.О., Грибан Г.П.</i> Фізичне виховання і спорт у шкільній освіті Англії.....	10
<i>Бридун М.А., Яворська Т.Є.</i> Вплив фізичних вправ на організм людини при цукровому діабеті.....	12
<i>Брюханова В.П., Вітебська І.В., Погребенник Л.І.</i> Українські народні ігри як засіб фізичного виховання студентів.....	13
<i>Вакуленко С.П., Грищук С.М.</i> Розвиток фізичних якостей у школярів молодшого та середнього шкільного віку за допомогою рухливих ігор.....	15
<i>Васильчук К.В., Тамашевський І.Я.</i> Удосконалення фізичної підготовки волейболістів 17–20 років з урахуванням ігрового амплуа.....	17
<i>Вергалюк А.І., Грибан Г.П.</i> Вплив та механізми лікувальної дії фізичних вправ.....	19
<i>Гедзюк Д.О.</i> Стан тренованості бігунів на 800 метрів в умовах рівнини та середньогір'я.....	22
<i>Гилюк С.С., Яворська Т.Є.</i> Лікувальна гімнастика при поперековому остеохондрозі.....	24
<i>Гінгізов О.М., Дзензелюк Д.О.</i> Оперативне мислення самбістів при виконанні утримання.....	25
<i>Гненна Л.Ф., Вонсович Ю.Ю.</i> Вплив позитивного мислення на психічне здоров'я студентів.....	26
<i>Гненна Л.Ф., Гуренко Т.О.</i> Профілактика гіподинамії шляхом підвищення рухової активності.....	28
<i>Головень Д.С., Грибан Г.П.</i> Особливості застосування реакреаційно-відновлювальних засобів фізичного виховання у спеціальному навчальному відділенні.....	29
<i>Головня С.К., Кафтанова Т.В.</i> Основи рухової діяльності під час гри у баскетбол.....	31
<i>Горай О.В., Осипенко В.Е.</i> Психомоторика – важливий аспект відбору дітей молодшого шкільного віку до занять з настільного тенісу.....	33
<i>Гурман О.Є., Шаверський В.К.</i> Рівень спеціальної фізичної підготовленості спортсменів, які спеціалізуються в стрибках у висоту в процесі спортивного	

відбору.....	37
<i>Гуцало Ю.І., Грибан Г.П.</i> Розвиток фізичної культури у Стародавній Греції.....	39
<i>Давидюк Л.В., Вовченко І.І.</i> Морфо-функціональні особливості бігунів на 400 метрів.....	41
<i>Данюк О.М., Слюсар С.В.</i> Причини плинності дітей у позашкільних спортивних закладах.....	44
<i>Денисовець А.П.</i> Шляхи активізації ставлення до занять з фізичного виховання студентів спеціального навчального відділення.....	45
<i>Євтушок А.Ю., Гусак О.Д.</i> Формування психологічної готовності курсантів ВНЗ МО України на заняттях з подолання перешкод.....	48
<i>Жаврук С.А., Яворська Т.Є.</i> Профілактика синдрому «лікоть тенісиста» в спортивній практиці.....	49
<i>Загоровський Р.В., Романчук В.М.</i> Раціональне планування занять з фізичної підготовки у військових вищих навчальних закладах.....	50
<i>Зозуля А.М., Власенко Р.П.</i> Розвиток сили в умовах спортивного тренування з пауерліфтингу.....	52
<i>Івасик А.О., Яблонська А.М.</i> Особливості методики використання фізичних вправ для оздоровлення студентів спеціальної медичної групи.....	53
<i>Казанцева О.Г., Айунц В.І.</i> Рекреаційні види рухової діяльності.....	55
<i>Карпов О.В., Дзензелюк Д.О.</i> Обґрунтування актуальності покращання способу життя студентів вищих навчальних закладів.....	57
<i>Кичкирук Ю.О., Яворська Т.Є.</i> Взаємовідносини тренера і спортсмена під час змагальної діяльності.....	59
<i>Кісіль О.С., Яворська Т.Є.</i> Деякі аспекти вживання допінгових препаратів в легкій атлетиці.....	61
<i>Коберник Д.О., Грибан Г.П.</i> Структура навчального заняття з фізичного виховання у спеціальному навчальному відділенні.....	62
<i>Ковальчук А.Г., Грибан Г.П.</i> Фізичне виховання і спорт у вищих навчальних закладах США.....	65
<i>Ковальчук О.В., Грибан Г.П.</i> Особливості викорис-	

тання засобів фізичної культури при захворюваннях органів зору.....	67
Колесник С.О., Вовченко І.І. Підвищення рухової активності школярів засобами комунікативних ігор.....	69
Кононенко О.А., Грибан Г.П. Завдання фізичного виховання студентів спеціального навчального відділення	71
Коханчук А.С., Яворська Т.Є. Механізм оздоровчої дії занять лікувальної гімнастики з використанням фітболів на організм дітей дошкільного віку.....	72
Кузьміна Ю.Ю., Яворська Т.Є. Лікувальна фізична культура при хронічному гастриті.....	73
Курінна Г.В., Грибан Г.П. Методика застосування фізичних навантажень у процесі фізкультурно-оздоровчих занять.....	74
Кучерук В.А., Кутек Т.Б. Методи підвищення рівня теоретичної підготовки юних дзюдоїстів.....	76
Лазарчук К.С., Айунц Л.Р. Правильне дихання: необхідний компонент зміцнення здоров'я.....	79
Лайчук А.М. Профілактика травм сумково-зв'язочного апарату колінного суглоба в бар'єрному бігу.....	81
Лайчук А.М. Проблеми якісної передачі естафетної палички в естафетному бігу 4x100 м.....	83
Лайчук А.М., Ляшко Ю.С. Вплив засобів навчання легкої атлетики на фізичну підготовку баскетболістів...	85
Лисюк Ю.С., Яворська Т.Є. Сучасні погляди щодо профілактики плоскостопості у дітей дошкільного віку	86
Литвинчук Ю.Ю., Кутек Т.Б. Історія виникнення волейболу на Житомирщині.....	88
Лівкович В.О., Яворська Н.Л., Айунц Л.Р. Пізнавальна самостійність студентів – важливий чинник їх професійної підготовки.....	90
Ляшевич А.М., Гилун І.О. Проблеми формування здорового способу життя молоді.....	92
Маслюк В.П., Боярчук О.М. Регулювання потоку інформації студентами в процесі спортивних ігор.....	94
Мацапура Т.В., Ахметов Р.Ф. Історія розвитку плавання на Житомирщині.....	95
Мельничук Д.Р, Романчук Т.П. Засоби і методи розвитку	

спритності у школярів на уроках з гімнастики	98
<i>Медведєва Л.Г., Багрійчук А.М.</i> Оздоровчий вплив занять аеробікою на організм студенток.....	99
<i>Нестерук Н.В., Яворська Т.Є.</i> Лікувальна фізкультура при виразковій хоробі шлунка і дванадцятапалої кишкі...	101
<i>Нефьодова А.В., Грибан Г.П.</i> Заходи для вдосконалення навчального процесу з фізичного виховання студентів спеціального навчального відділення.....	102
<i>Нікітченко А.М., Айунц Л.Р.</i> Сутність проблеми професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.....	104
<i>Олексюк О.Л., Яворська Т.Є.</i> Лікувальна гімнастика при сколіозі.....	107
<i>Опанчук Д.Р., Вовченко І.І.</i> Шляхи підвищення інтересу до занять фізичною культурою та рівня фізичної підготовленості учнів середніх класів.....	109
<i>Островський В.В., Грибан Г.П.</i> Фізична підготовка футболістів на початковому етапі тренування.....	111
<i>Пазіна В.О., Яворська Т.Є.</i> Внесок І.М. Бєлікова у розвиток спортивної гімнастики та акробатики на Житомирщині.....	113
<i>Петренко М.В., Яворська Т.Є.</i> Ефективність впливу масажних прийомів при сколіотичній деформації хребта...	115
<i>Побірухіна А.О., Яворська Т.Є.</i> Дзюдо як засіб виховання гармонійної особистості.....	116
<i>Покальчук Р.Ю., Дзензелюк Д.О.</i> Фізична культура – невід’єна частина загальнолюдської культури.....	118
<i>Попко І.В., Жуковський Є.І.</i> Формування морально-вольових якостей у майбутніх учителів фізичної культури	120
<i>Пронтенко В.В., Лотошко А.О.</i> Вдосконалення спортивної підготовки студенток, які займаються гирьовим спортом.....	122
<i>Пронтенко К.В., Михнюк О.В.</i> Причини недостатньої психологічної стійкості спортсменів-гирьовиків.....	124
<i>Пуздимір М.І.</i> Методичні поради щодо застосування фізичних вправ на заняттях у спеціальному навчальному відділенні.....	126

<i>Рекша С.А., Грибан Г.П.</i> Особливості використання засобів фізичної культури при захворюваннях органів дихання та нервової системи.....	127
<i>Рекша С.А., Погребенник Л.І.</i> Загальні відомості про народні ігри.....	128
<i>Роговська Г.А., Вовченко І.І.</i> Методика розвитку витривалості у легкій атлетиці.....	130
<i>Рудницький М.Л. , Вовченко І.І.</i> Фізична підготовка дзюдоїстів.....	132
<i>Савіцька Л.Е., Грибан Г.П.</i> Екологія фізичної культури.....	134
<i>Савчук К.А., Гнєнна Л.Ф.</i> Механізми лікувальної дії фізичними вправами при серцево-судинних патологіях та захворюваннях.....	136
<i>Сасовська В.І., Грибан Г.П.</i> Основи здорового способу життя студента.....	137
<i>Ситникова М.А., Грибан Г.П.</i> Проблеми формування здорового способу життя учнівської молоді.....	139
<i>Сідоров Д.В, Лайчук А.М.</i> Проблеми сучасного олімпійського руху.....	141
<i>Сіпліва М.О.</i> Методичні особливості проведення занять з аеробіки у процесі фізичного виховання студентів.....	142
<i>Скорий О.С.</i> Засоби активізації самостійної роботи студентів спеціального навчального відділення.....	145
<i>Терещук Н.В., Крук М.З.</i> Засоби фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів.....	147
<i>Ткаченко П.П.</i> Гирьовий спорт в системі фізичного виховання учнівської і студентської молоді.....	149
<i>Торчук Р.В., Ткаченко П.П.</i> Гирьовий спорт в системі фізичного виховання учнівської і студентської молоді.....	151
<i>Федоренко Л.В., Грибан Г.П.</i> Стретчинг – нетрадиційний вид заняття фізичною культурою.....	154
<i>Флячинська Н.А., Грибан Г.П.</i> Роль фізичної культури в життєдіяльності людини та історичні аспекти її формування.....	155

Цимбалюк К.П., Айунц Л.Р. Комплекс загальнорозвиваючих вправ для розвитку фізичних якостей.....	157
Шваб М.В., Айунц Л.Р. Вдосконалення процесу фізичного виховання у вищих навчальних закладах.....	158
Швед С.А., Ткаченко П.П. Аспекти становлення та розвитку гирьового спорту у суспільстві.....	162
Шевчук Д.В., Корнійчук Н.М., Столига А. Вплив фізичних навантажень на функціональний стан м'язового апарату у дітей.....	163
Шепелев О.О., Яворська Т.Є. Вплив секційних занять з баскетболу на фізичну підготовленість учнів старших класів.....	165
Шканцевич О.В., Яворська Т.Є. Значення педагогічного контролю у підготовці спортсменів-волейболістів...	166
Ющенко К.А., Грибан Г.П. Особливості використання засобів фізичної культури при захворюваннях органів травлення та обміну речовин.....	167
Яворська Т.Є., Хлопотнова О.В. Роль рухливих ігор у зміцненні здоров'я дітей молодшого шкільного віку	169
Яремчук О.С., Мичка І.В. Використання змінних обтяжень у тренувальному процесі з пауерліфтингу.....	170

МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ ДЗЮДОЇСТІВ

B.A. Кучерук, Т.Б. Кутек

Спортивна підготовка дзюдоїстів – це багатогранний і багаторічний процес навчання, виховання і вдосконалення всіх сторін підготовки спортсмена, який сприяє своєчасному формуванню необхідних знань для оволодіння технікою і тактикою дзюдо та успішної спортивної діяльності [2, 3].

Теоретична підготовка дзюдоїстів – одна із сторін спортивної підготовки, завдяки якій здійснюється більш ефективне оволодіння техніко-тактичними діями, формується впевненість у тренувальній та змагальній діяльності, повинна здійснюватися на всіх етапах багаторічної підготовки дзюдоїстів [1].

Головними завданнями теоретичної підготовки є формування інтересу до обраного виду спорту, навчання спортсмена мислити й аналізувати як власні дії у процесі змагальної діяльності так і дії суперника, формування вмінь творчо вирішувати поставлені завдання та використовувати набуті знання у практичній діяльності.

Однак, лише невелика частина спортсменів, які спеціалізуються з дзюдо, мають необхідні теоретичні знання. Однією з причин є відсутність бажання тренерів витрачати тренувальний час на даний вид підготовки [1, 2].

Останні наукові дослідження присвячені особливостям психологічної підготовки юних борців, змагань, технічної і психологічної майстерності борців (Я.К. Коблево, 2001; В.Г. Асеєв, Б.Н. Рукавицін, 2004); управлінню процесом спортивного вдосконалення юних борців (О. А. Маркиянов 2005, Б.О. Джанбираєв, Л.І. Орехов, 2008); фізичному і духовному вдосконаленню людини засобами дзюдо (О.С. Васільєва, В.Г. Саєнко 2011).

Аналіз вивченої літератури та спортивної практики показує, що питання підбору методів з метою підвищення рівня теоретичної підготовки дзюдоїстів на початковому етапі спортивної підготовки вивчено недостатньо, що й визначило мету нашого дослідження. Мета дослідження – підвищення рівня теоретичної підготовки юних дзюдоїстів.

Завдання дослідження:

1. Вивчити та узагальнити наукову та спеціальну літературу з проблемами, яка досліджується.
2. Визначити рівень теоретичної підготовки юних дзюдоїстів.
3. Підвищити рівень теоретичної підготовки юних дзюдоїстів.

Для вирішення завдань дослідження було використано такі методи дослідження: аналіз та узагальнення, спостереження, бесіди, комп’ютерне тестування, технічні засоби навчання (відеозйомка, мультимедія, комп’ютер), порівняльний аналіз.

Об’єкт дослідження – навчально-тренувальний процес дзюдоїстів на етапі початкової підготовки.

Предмет дослідження – теоретична підготовка у навчально-тренувальному процесі дзюдоїстів.

Дослідження проводилося на базі ДЮСШ № 2 м. Житомира протягом шести місяців (жовтень – березень). У дослідженні брали участь 20 дзюдоїстів 8–9 років.

Тестові завдання I рівня складності: Як називається одяг дзюдоїста? В якій країні виникла боротьба дзюдо? Що означає команда “МАТЕ”? Яка найвища оцінка в боротьбі дзюдо? Як називається килим, на якому проходять тренування та змагання з боротьби дзюдо? Якого кольору пояс у людини, яка тільки почала займатися боротьбою дзюдо? Чи боротьба дзюдо є олімпійським видом спорту? Чи беруть участь жінки у змаганнях з дзюдо? Які технічні дії заборонено в боротьбі дзюдо? Які фізичні якості найбільше розвиває боротьба дзюдо?

Тестування завдання II рівня складності: Хто засновник світового дзюдо? Який український дзюдоїст став першим чемпіоном світу з боротьби дзюдо в 2009 р.? Скільки хвилин триває змагальна сутичка для жінок і чоловіків? Як оцінюються будь-які 2 кидки на ВАЗААРІ? Чи боротьба дзюдо відноситься до єдиноборств? Яка оцінка дається за кидок партнера на бік? Як називається японська школа, в якій було засновано дзюдо? Що означає “Дзюдо” в перекладі з японського? Яка найнижча оцінка в боротьбі дзюдо? Що означає команда “ОСАІКОМ”?

Результати проведеного тестування за I рівнем складності свідчать, що кількість дзюдоїстів з рівнем знань нижче середнього

зменшилася на 30 %, із середнім рівнем збільшилася на 40 %. Також відмічено 20 % дзюдоїстів з вище середнього рівнем знань. За результатами тестування II рівня складності відмічено 10 % дзюдоїстів із середнім рівнем знань, 70 % з вище середнього і 20 % з високим рівнем теоретичної підготовки.

Висновки. У навчально-тренувальному процесі дзюдоїстів на етапі початкової підготовки більше уваги приділяється фізичній, психологічній і технічній підготовці.

У результаті тестування за I рівнем складності встановлено 30 % дзюдоїстів з низьким рівнем теоретичної підготовки, 40 % з нижче середнього рівнем, 30 % із середнім рівнем.

З метою удосконалення рівня теоретичної підготовки з боротьби дзюдо у навчально-тренувальному процесі юних дзюдоїстів ефективним є використання електронних навчально-методичних програм, відеоматеріалів, комп'ютерного тестування, аналізу та обговорення результатів змагальної діяльності. Результати тестування за II рівнем складності показали, що 10 % юних дзюдоїстів мають середній рівень знань, 70 % – вище середнього і 20 % високий рівень теоретичної підготовки.

Подальші наукові дослідження будуть спрямовані на підвищення рівня різних сторін спортивної підготовки та удосконалення навчально-тренувального процесу юних дзюдоїстів.

Література

1. Дахновський В.С. Традиции японського дзюдо. – Токио. – 2001.
2. Васільєва О. С. Фізичне і духовне вдосконалювання людини за допомогою занять дзюдо / О. С. Васільєва, В. Г. Сасенко // Культура здоров'я, фізичне виховання, реабілітація в сучасних умовах : [зб. матер. Всеукраїн. наук.-практ. конф.]. – Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. – С. 44–51.
3. Япринцев В.Г. Дзюдо. Программа для специализированных учебно-спортивных учреждений и училищ олимпийского резерва / В.Г. Япринцев, Э.В. Ветошкина, О.В. Хижевский, А.М. Иvasенко – Минск, 2013. – 133 с.

Підписано до друку 08.07.2014. Формат 60x84/16

Гарнітура “Times New Roman”. Папір офс. № 1

Ум. друк. арк. 10,20.

Наклад 100 прим. Зам. №

Віддруковано в ПП “Рута”

10014, м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 17-а

Реєстраційне свідоцтво про внесення в Державний реєстр

Серія ДК № 364 від 14.01. 2010 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
IV студентської науково-практичної конференції**

**СТУДЕНТСЬКА
СПОРТИВНА НАУКА – 2014**

**27 травня 2014 р.
м. Житомир**